

KONYA

HALKEVİ AYLIK KÜLTÜR DERGİSİ

YIL XI

MAYIS 1948

SAYI : 115

Hattatlar Armađanı

Veli Sabri UYAR

63 Hattat Nuzumlalı hacı Hüseyin efendi

Seydişehir ilçesinin Nuzumla köyündendir. Mükaddematı ulumu köyünde tahsil etmiştir. Konya ya tahsil için gelerek medreseye dahil olmuştur. Konyada büyük alimlerden boyalı Mehmet efendi hocanın dersine devam edip ikmalî nüsahtan sonra ondan icazet almıştır. Bilahare Karakurt mahallesinde Yegan oğlu (Mecidiye) medresesi müderrisliği uhdesine tevcih olunmuştur. Tedris ile meşgul olarak bir çok talebe kendisinden istifade etmiştir. Hattatlığıda meşhur hatatlardan Alaiyeli Hacı Abdulgani Vahbi efendiden öğrenmiştir. Sü-lüs, nesih ve ta'lık yazardı. Bir dane mushafı şerif ile risaleler yazmıştır. El yazısıyla yazdığı tezhipli ve nakışlı ve sahife kenarları vucuhlu bir Kuranı Kerim Konya tüccarından ve oğlunun damadı Hafız Hüseyin Efendi de mevcuttur. Bizzat görölmüş ve nesih yazı ile 1284 tarihinde yazılmıştır. Değerli hattatlarımızdan alim ve fazıl ve hüsnü ahlak sahibi bir zat olup 1324 tarihinde vefat etmiştir. Hacı Fettah mezarlığında metfundur. Kabir taşındaki kitabesi şudur: 1 - El hallakul baki 2 - El merhüm ve Magfurun lehu 3 - Ecillei ulemai benam 4 - Ve fuhuli kiramdan Mecidiye 5 - medresesi müderrisi Nuzumlalı - 6 Elhaç Hüseyin efendi 7 - Ruhu için fatiha 1324

64 Hattat Hasan hüsnü efendi

Konyalıdır, Sülaleyi hazreti mevlanadan dır. Yazı hocası Hafız Feyzullahil Hamdi efendidir. Delailül hayrat şerhi ve türkçesini maharetle yazmıştır. Tezhip ve nakış işlerinde yedi tula sahibidir. El yazısıyla yazdığı kitabın sonunda şöyle yazmıştır. (Ve enelfakir elhakir ezafül küttap bil aczi vettaksin Hasenil Hüsnü bin sülalei Hazreti Mevlâna kuddise sırrıhülaliyyülalâ mihtelamiz Hafız Feyzullahil Hamdi sakin Medineyi Konya. 1252 tarihinde yazmıştır. Bu kitap Türbeyi mevlana müzesi kütüphanesinde mevcüttür.

65 Hattat Hasan Efendi

Mevlevî osman dedenin oğludur, divani kebiri mevlanayı iki cild ü erine yazmıştır. hendese şekilleriyle tezyin olunmuştur. 340 sahifeden ibaret olup her sahifesi dört bütün ve her sütün 33 satır dır rubaiyyat ise-256 sahifeden başlar bu divani kebire 768 de başlayıp bir rabiyyül ahır 770 tarihinde bitirmiştir çok değerli hattatlarımızdandır.

66 Hattat Halil Efendi

Konyalıdır babası hacı Hasan efendidir kabasakal mahallesinde sinan ağa mescidi şerifinin imamıdır. Bir adet neşri

kebir ve vucuhlu mushafı şerif 1158 tarihinde yazmıştır. Zamanın yegane hattı idi tezhip ve nakış işlerinde çok mahir idi el yazısıyla tezhipli yazdığı kenarı vucuhlu nesih yazılı kura İkerim Yusuf aga kitaplığında mevcuttur. görülmeğe layıktır. Mushafı şerifin sonuna şöyle yazmıştır: (Elhamdü lillahi alettamamı veala rasulihı efdalussalati vesselamü ve ala alihi ve ashabihil kiram. salaten veselamen daimine ilayevmı kıyam. ve kad yesserahullahül azizül allam itmami hazel mushafışşerif ala yedi efgarulenem halil ibni elhacı hasan el imam bimaahalleti kabasakal sinan ağa aleyhim rehmeten zilcelali vel ikram filyevmikrabii aşeramin şehri recebümüreccap liseneti sema ve hamsine ve mietin ve elfin mia hicreti menlehül izzü veşşeref felmercu minellahil kerim en yen feanne biha yevme la yenfeu malüm vela benune illa men etallhi bikalbin selimn.

67. Hattat Evkaf Müdürü umumisi Hayri bey (Mehmet)

1282 Hicri 1865 Milâdi yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası güzel sada ve edaya malik hunkâr baş imamı mevludhan hafız Ali Rıza efendidir.

Hammer tarihi mütercimi Maliye Nazırı Mehmet Ata beyin damadıdır. İlk tahsilini bitirdikten sonra meşhur dersanlardan Mehmet Zihni efendiden okumuş ve ondan icazet almıştır. Sonra Hukuk mektebine girmiş meşhur mecellecı Atıf bey merhumdan ders görmüş ve Hukuktan Aliyyül alâ derecede şehadetname ile çıkmıştır. Şeyhülislâm Ürküplü Hayri beyin ders şerikidir. Bir müddet manyası zade Refik beyle birlikde Avukatlık yapmıştır. Bilâhare Maliye nazaretine intisapla mümeyyizliğe kadar yükselmiştir. Bir ara dahiliye nazareti matbuat müdürlüğünde çalışmıştır. Sonra Evkafa intisap etmiş, Evkaf nezareti müfettişliği yapmış bu vesile ile

Anadoluyu gezmiş ve Konyaya geldiğinde o zaman Mevlâna dergâhında postnişin bulunan Abdulhalim çelebiden Mesnevihanlık icazeti alarak destarlı sikke-i şerife geymeğe ve mesnevi-i şerif okumağa mezuniyet verilmiştir. Bağdat ve Ankarada Evkaf müdürlüğü yapmış. Bir çok vakıfların ıslah ve msbagni-i diniyenin tamirine çalışmıştır. Bu meyande medine-i Münevvereye, Necefe, Kerbelâya giderek oradaki ogarmalarada hizmeti geçmiştir. Millî mücadele esnasında Kastamoni vilâyetinde umuru Hukuk müdürü idi. Çerkeş kazası üzerine doğru gelen asilere karşı koymak üzere Çerkeş kaymakamı olarak gönderilmiş ve asilerin kuvvetlerini dağıtmış on binlerle altunu yağma eden eşkiyayı tenkil ile paraları meydana çıkarmıştır. Sonra Ankarada teşekkül eden hükümetin Evkaf Nüdüdü Umumiliğine tayin olunmuş evkafı munderisenin evkafı islâmive müzesinin bazı noksanlarını ikmaline çalışmış. Ve kendi isteği ile emekliye ayrılmıştır. Memuriyet hayatı dürüst ve ciddiyet ile geçmiştir. Aldığı tekaüdiye maaşı ile geçinemiyen bu zat ahır ömründe Konyaya davet ile gelerek, güya geçinmesine medar olmak üzere Türbeyi mevlâna müzesi kütüphanesi memurluğuna ücretle tayin olunmuşsada aldığı üç buçuk kuruş tekaüdiye maaşı da kesilmiştir. Müze ve Yusufâğa kütüphanesiyle Millî kütüphanenin kitaplarını tasnif ve Halkevi kütüphanesinin de kitaplarını tanzim etmiştir. Arap ve acam ve Türk dil'lerini inceliklerine vakıf bulunan bu zatın şer'i bilgilerinden başka tasavvufi bilgileride yefi tulası vardı. Her iki lisanın de tercemesine muktedir idi. Tabiatı şiriyep vardı. Değerli şiirleri mevcuttur. Kalem şairi idi. İstanbulun güzide hattatlarından sülüs, nesih ve rik'a yazılarını öğrenmiştir. Evinin bulunduğu muhitte bir yangın zuhur ederek bütün ev eşyası ile kitapları ve eserleri yanmış kül olmuş gitmiştir. Meslek sahibi edip ve nezih ve zarif, kimseden çekinmezdi.

9-10 Zilhicce 1365 ve 3 Teşrinisani 1946 tarihinde kurban bayramının arefe günü akşam hayata göz yumarak civarı rahmeti rahmana intikal etmiştir. Musalla mezarlığında metfundür.

Kabir taşındaki kitabesi şudur:

Muhibbani Mevleviyeden ve üdebadan esbak Vakıflar Umum müdürü mesnevi han Hayri Atavin ruhuna fatiha 11/4/1946

68 Hattat Hafız Hacı Hamdi Paşa

1274 rumi yılında Konyanın bordabaşı mahallesinde doğmuştur. Babası Hamdi zadelere sıbyan mektebi hocası Hacı Mahmut efendidir. İlk tahsili mahalle mektebinde bitirdikten ve hafızı kur'an olduktan sonra Konya Rüştüye mektebine devam ederek şehadetname ile çıkmıştır. Bilahare 1291 de Bursa askeri idadisine imtihansız dahil olmuştur. 1295 tarihinde mühendis hane-i berri-i humayun topçu sınıfına kur'a ile ayrılmıştır. 1299 da de mülazım evvel rütbesi ile Çanakkale boğazı topçu alayına tayin edilmiştir. Bir buçuk sene sonra mühendis haneyi muallim

olarak gelmiş ve bir çok seneler oradan alakası kesilmemiş, aralıkta dört sene kadar kumpanyaların yaptıkları demir yolu inşaatında hükümet komiserliği yapmıştır. Bu arada mektepde okuttuğu fenlerin kitaplarını tercüme etmiştir. 1323 de Karadeniz boğazı topçu alayı kaymakamlığına rütbesi hatiyyesiyile naklonulmuştur. 1325 de Erzurum kal'a alayı miralaylığına 1327 de Ağır topçu müfettişliğine ve inşaat komsiyon reisliğine 1327 de mirlivalıkla Erzurum mekvi müstahkem kumandanlığına tayin olunmuştur. 1329 da Balkan harbini müteakip umum miyanında emekliye ayrılmıştır. Hattatlığı babası Hattat hacı Mahmut efendiden öğrenmiştir. Güzel şülüs, nesih ve ta'lik ve rik'a yazardı pek çok eserleri vardır. Konyamızda pek nadir yetişmiş değerli ve sanatkar hattatlarımızdandır. Babası ile beraber hicaza gitmişlerdir. Pek mufassal hal tercümesi talebesinden mütekait istihkam miralay muallim İsmail Hakkı koman tarafından yazılmış ve Konya mecmuasının 32 inci sayısında çıkmıştır. Hamdi paşa 1944 yılında vefat etmiştir. İstanbulda Küplüce mezarlığında metfundür.

(Devamı var)